แผนการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

ดำเนินการโดย
สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน 2566

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ได้นำแนวคิดของ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (อังกฤษ: United Nations Environment Programme หรือ UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส ร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
กันยายน 2566

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
สารบัญ		ก
สารบัญตาราง		ค
สารบัญรูป		ง
บทที่ 1	**บทนำ**	
	1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
	1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
	1.3 วัตถุประสงค์	1-1
	1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
	1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
	1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-2
บทที่ 2	**ข้อมูลทั่วไป**	
	2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
	2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
	2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
	2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
	2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-5
	2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-9
บทที่ 3	**สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ**	
	3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
	3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-1
	3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4	**กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)**	
	4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
	4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-5
บทที่ 5	**การประเมินคุณภาพที่ดิน**	
	5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
	5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-2
	5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-3

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 6	**แผนการใช้ที่ดิน**	
	6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
	6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7	**การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน**	
	7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
	7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
	7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น	7-2
	7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
เอกสารอ้างอิง		อ-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส (ปี 2536-2565)	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	2-6
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง	2-9
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง	2-10
2-5	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง	2-11
3-1	สมบัติดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	3-4
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	5-3
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	6-5
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567-2571	7-4
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการในเขตพัฒนาที่ดิน	7-6
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)	7-8

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-3
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	2-1
2-2	สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนราธิวาส	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	2-8
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	3-6
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	4-4
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	4-6
6-1	เขตการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	6-6

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำและพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน...

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปะวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่างๆของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของรูปแบบเศรษฐกิจ เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 –30 กันยายน 2566

1.3.2 สถานที่ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดินเขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดินลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะทำงานวิชาการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน / สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสถานภาพของทรัพยากรของตำบล

2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีหลักการและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

“ เศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนมีรายได้ การบริหารยึดหลักธรรมาภิบาล ”

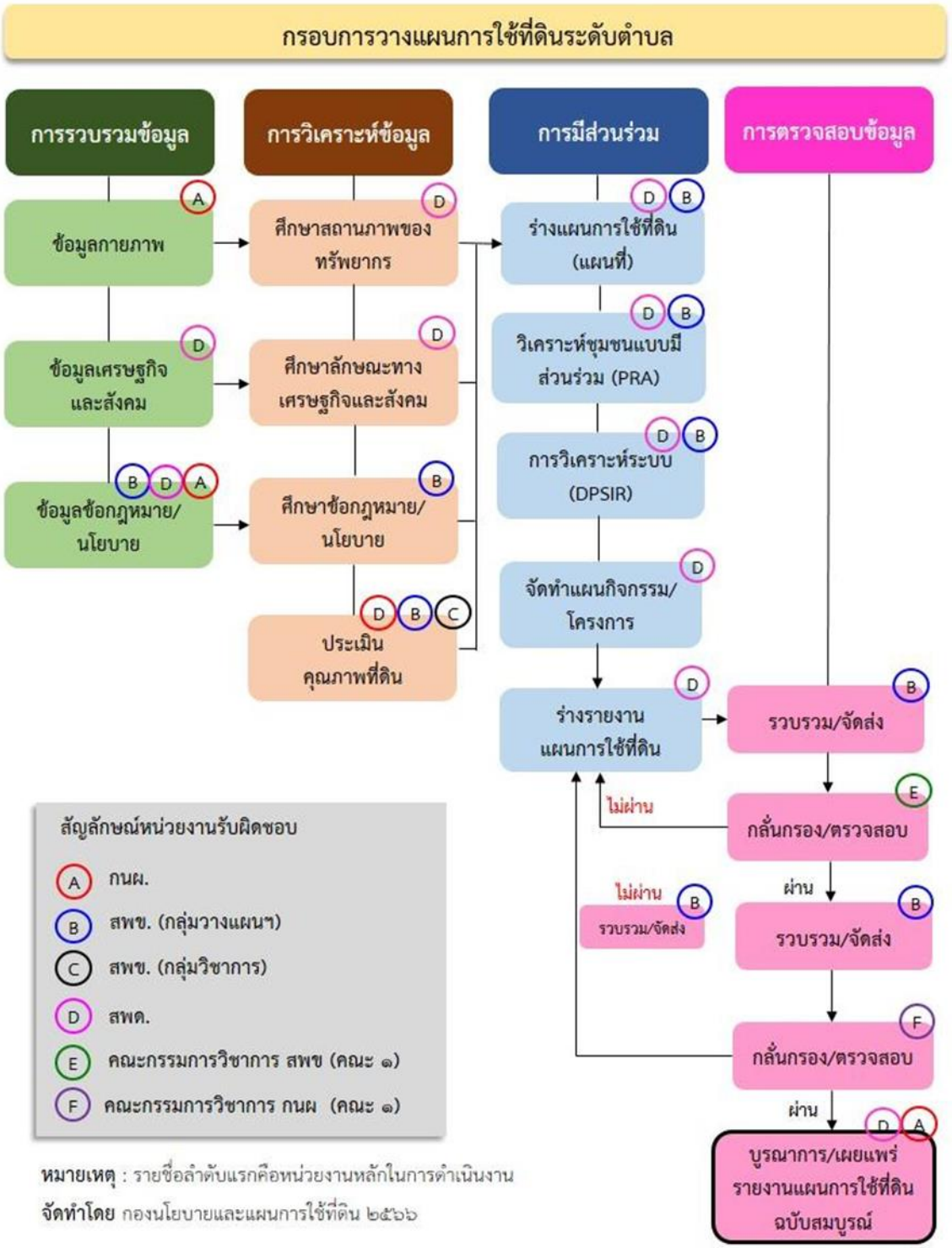

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

บทที่ 2
ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเจาะไอร้อง มีพื้นที่ประมาณ 68 ตารางกิโลเมตร หรือ 42,329 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลจวบ อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

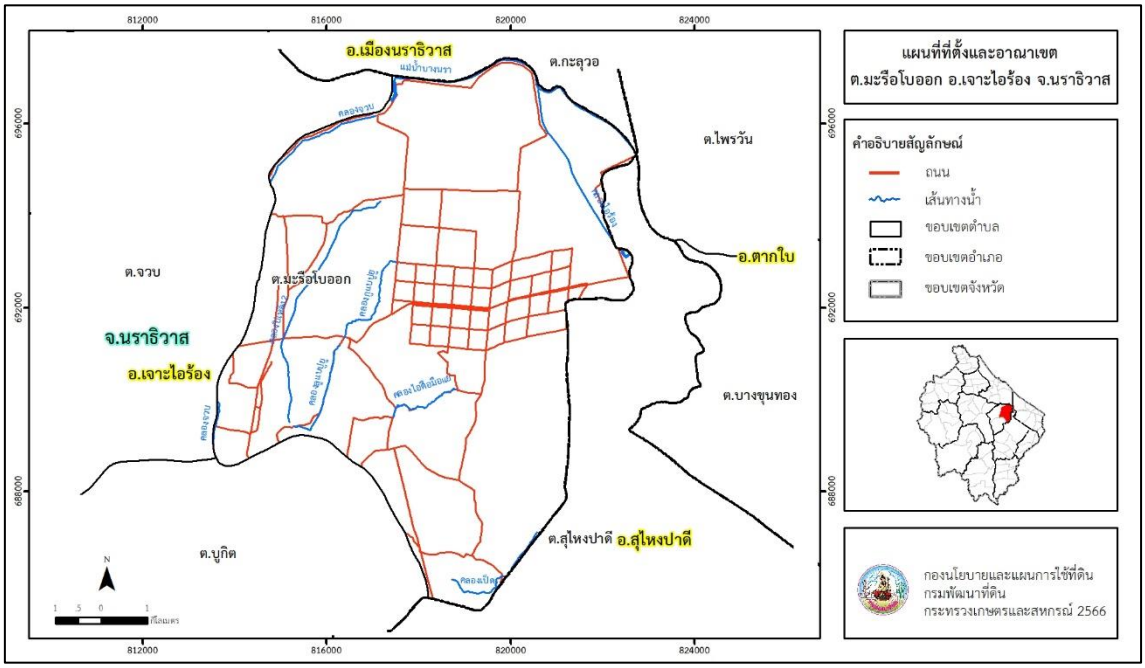

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านมะรือโบออก
หมู่ที่ 2 บ้านตาโงะ
หมู่ที่ 3 บ้านโต๊ะแบ
หมู่ที่ 4 บ้านโคกสิแด
หมู่ที่ 5 บ้านจูโว๊ะ
หมู่ที่ 6 บ้านปีเหล็งเหนือ
หมู่ที่ 7 บ้านปีเหล็งใต้
หมู่ที่ 8 บ้านกูแบปูยู
หมู่ที่ 9 บ้านปาเระรูโป๊ะ
หมู่ที่ 10 บ้านปิเหล็ง
หมู่ที่ 11 บ้านซอมอง

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแอ่งกะทะ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบและลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ทิศเหนือมีแม่น้ำบางนราไหลผ่านและอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น แม่น้ำบางนรา คลองปิเหล็ง คลองไอร้อง คลองจวบ

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (พ.ศ.2536 - 2565) พบว่า ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31.8 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคม และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.3 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 2,840.9 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 168 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนธันวาคม มีปริมาณฝน 668.3 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 22 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536 - 2565) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดนราธิวาส ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืชตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETo) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืชได้ตลอดทั้งปี (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดนราธิวาส[/1] (ปี พ.ศ.2536 - 2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ	ปริมาณฝนใช้การ[/2]
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	(%)	(มม.)	(วัน)	(มม.)	(มม.)
ม.ค.	22.8	29.7	26.2	82.0	193.3	14.0	67.9	133.5
ก.พ.	22.8	30.5	26.6	80.0	82.0	7.4	64.4	71.2
มี.ค.	27.2	31.7	27.4	80.0	137.0	8.5	76.0	107.0
เม.ย.	25.0	32.8	28.3	79.0	92.4	8.1	75.3	78.7
พ.ค.	23.4	33.4	28.4	79.0	137.4	11.2	74.7	107.2
มิ.ย.	23.0	33.2	28.0	80.0	147.2	12.7	69.3	112.5
ก.ค.	22.8	32.9	27.8	80.0	131.2	12.5	70.7	103.7
ส.ค.	22.7	32.9	27.6	80.0	190.2	14.6	73.5	132.3
ก.ย.	22.6	32.6	27.3	80.0	194.3	15.9	71.4	133.9
ต.ค.	22.7	31.7	27.1	82.0	274.0	19.0	70.1	152.4
พ.ย.	22.5	30.2	26.4	86.0	593.6	22.6	61.8	184.4
ธ.ค.	22.3	29.5	26.0	85.0	668.3	21.6	63.6	191.8
เฉลี่ย	**23.3**	**31.8**	**27.3**	**81.1**	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	**2,840.9**	**168.1**	**838.5**	**1,508.6**

หมายเหตุ : [/1] เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

[/2] จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

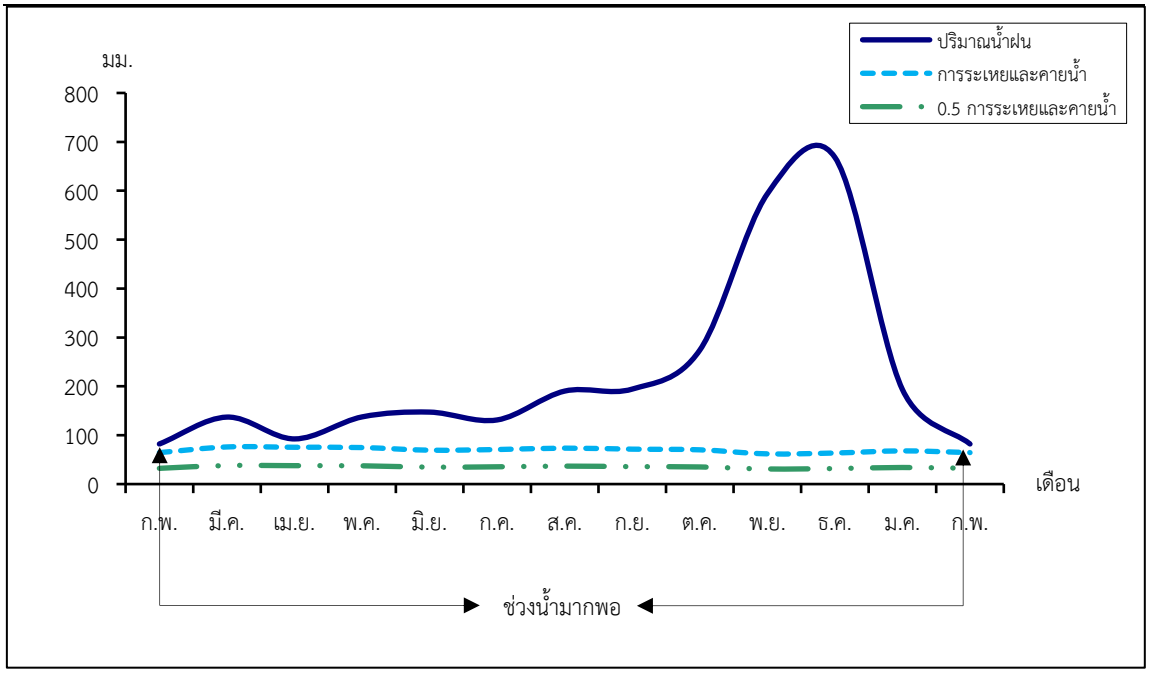

หมายเหตุ : ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนราธิวาส

2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,998 ไร่ หรือร้อยละ 7.09 ของพื้นที่ตำบล

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 32,571 ไร่ หรือร้อยละ 76.95 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 2,043 ไร่ หรือร้อยละ 4.83 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว นาร้าง

2) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 27,625 ไร่ หรือร้อยละ 65.26 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน

3) ไม้ผล มีเนื้อที่ 2,827 ไร่ หรือร้อยละ 6.68 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว ทุเรียน

4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 76 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม

2.5.3 พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 4,285 ไร่ หรือร้อยละ 10.12 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ป่าพรุสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

2.5.4 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 751 ไร่ หรือร้อยละ 1.77 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ คลองชลประทาน แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง บ่อน้ำในไร่นา

2.5.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,724 ไร่ หรือร้อยละ 4.07 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ บ่อดิน เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า พื้นที่ลุ่ม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	**พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง**	**2,998**	**7.09**
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	440	1.04
U201/A401	หมู่บ้านบนพื้นราบ/ไม้ผลผสม	1,375	3.25
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	1,023	2.42
U405	ถนน	160	0.38
A	**พื้นที่เกษตรกรรม**	**32,571**	**76.95**
A100	นาร้าง	83	0.20
A101	นาข้าว	1,960	4.63
A302	ยางพารา	15,664	37.00
A303	ปาล์มน้ำมัน	11,961	28.26
A401	ไม้ผลผสม	2,703	6.39
A403	ทุเรียน	9	0.02
A405	มะพร้าว	115	0.27
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	76	0.18
F	**พื้นป่าไม้**	**4,285**	**10.12**
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	450	1.06
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	1,010	2.39
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	776	1.83
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	2,049	4.84
M	**พื้นที่เบ็ดเตล็ด**	**1,724**	**4.07**
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	181	0.43
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,306	3.08
M201	พื้นที่ลุ่ม	53	0.13
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	59	0.14
M303	บ่อทราย	5	0.01
M304	บ่อดิน	103	0.24
M405	พื้นที่ถม	17	0.04
W	**พื้นที่แหล่งน้ำ**	**751**	**1.77**

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	200	0.47
W202	บ่อน้ำในไร่นา	91	0.21
W203	คลองชลประทาน	460	1.09
ผลรวมทั้งหมด		**42,329**	**100.00**

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

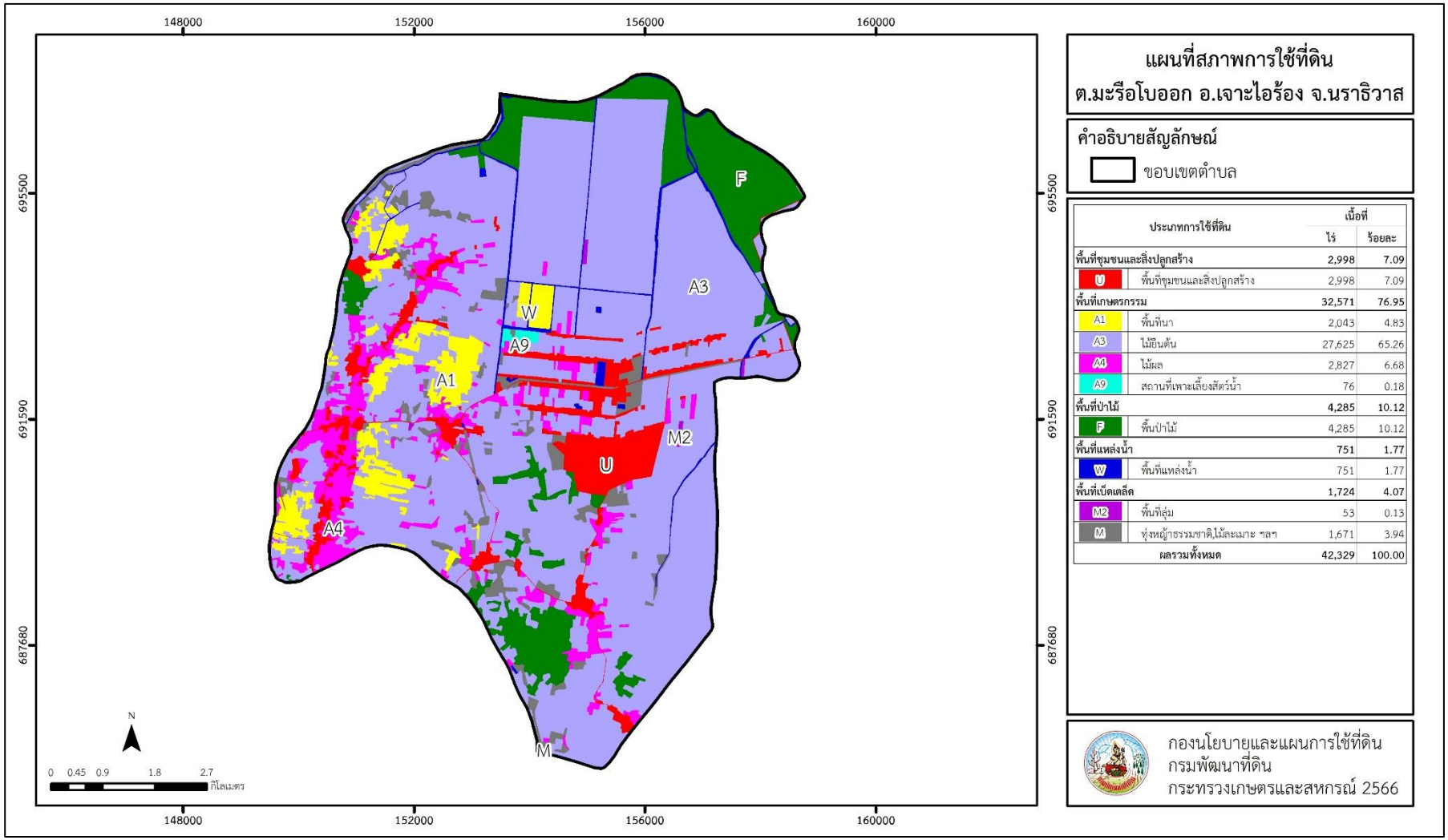

ประเภทการใช้ที่ดิน		เนื้อที่ ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง		**2,998**	**7.09**
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,998	7.09
พื้นที่เกษตรกรรม		**32,571**	**76.95**
A1	พื้นที่นา	2,043	4.83
A3	ไม้ยืนต้น	27,625	65.26
A4	ไม้ผล	2,827	6.68
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	76	0.18
พื้นที่ป่าไม้		**4,285**	**10.12**
F	พื้นป่าไม้	4,285	10.12
พื้นที่แหล่งน้ำ		**751**	**1.77**
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	751	1.77
พื้นที่เบ็ดเตล็ด		**1,724**	**4.07**
M2	พื้นที่ลุ่ม	53	0.13
M	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ,ไม้ละเมาะ ฯลฯ	1,671	3.94
	ผลรวมทั้งหมด	**42,329**	**100.00**

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลมะรือโบออกมีประชากรรวม 9,883 คน แยกเป็นชาย 5,080คน เป็นหญิง 4,803 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 145.92 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,673 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,891 ครัวเรือน หรือร้อยละ 70.74 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 782 ครัวเรือน หรือร้อยละ 29.26 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลมะรือโบออก	**2,673**	**5,080**	**4,803**	**9,883**
หมู่ที่ 1 มะรือโบออก	379	907	952	1,859
หมู่ที่ 2 ตาโงะ	230	477	486	963
หมู่ที่ 3 โต๊ะแบ	369	885	886	1,771
หมู่ที่ 4 โคกสิแด	204	314	320	634
หมู่ที่ 5 จูโว๊ะ	130	244	239	483
หมู่ที่ 6 ปีเหล็งเหนือ	216	212	217	429
หมู่ที่ 7 ปีเหล็งใต้	461	772	475	1,247
หมู่ที่ 8 กูแบปูยู	195	461	455	916
หมู่ที่ 9 ปาเระรูโบ๊ะ	188	429	414	843
หมู่ที่ 10 ปิเหล็ง	176	109	109	218
หมู่ที่ 11 ซอมอง	125	270	250	520

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด[1)]	**2,673**	**100.00**
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร[2)]	1,891	70.74
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	782	29.26

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)
2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลมะรือโบออก มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,673 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 15.84 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลมะรือโบออก ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ มีเกษตรกรบางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป สำหรับพืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว และมะพร้าว ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรจะมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมพัฒนาชุมชน ปี 2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 227,051.84 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 58,642.32 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 138,367.62 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 35,737.21 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 88,684.22 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 22,905.11 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลมะรือโบออก	**168,736.45**	**39,313.28**	**3,728.02**	**15,274.10**	**227,051.84**	**58,642.32**	**138,367.62**	**35,737.21**
หมู่ที่ 1 มะรือโบออก	251,967.93	962.1	-	8.75	252,938.78	52,232.39	227,702.62	47,021.07
หมู่ที่ 2 ตาโงะ	278,325.12	19,359.61	295.57	-	297,980.30	75,423.94	268,241.38	67,896.51
หมู่ที่ 3 โต๊ะแบ	112,009.18	78,990.62	1,736.18	38,803.46	231,539.44	53,655.63	66,314.83	15,367.42
หมู่ที่ 4 โคกสิแด	128,869.86	8,657.53	13,363.01	3,845.89	154,736.30	44,913.52	146,986.30	42,664.02
หมู่ที่ 5 จูโว๊ะ	114,684.62	73,286.12	843.6	28,857.57	217,671.91	56,361.48	65,873.81	17,056.61
หมู่ที่ 6 ปีเหล็งเหนือ	58,049.66	6,768.60	6,677.69	7,285.12	78,781.07	62,303.98	28,023.96	22,162.74
หมู่ที่ 7 ปีเหล็งใต้	154,743.59	12,500.00	4,294.87	42.74	171,581.20	43,975.90	166,628.21	42,706.46
หมู่ที่ 8 กูแบปูยู	102,974.85	71,999.04	1,133.55	33,299.69	209,407.12	60,451.49	66,405.80	19,169.97
หมู่ที่ 9 ปาเระรูโบ๊ะ	102,010.63	76,898.63	1,402.32	31,458.86	211,770.44	53,208.65	64,448.41	16,193.07
หมู่ที่ 10 ปิเหล็ง	217,894.74	23,197.37	14,631.58	34,302.63	290,026.32	114,802.08	194,500.00	76,989.58
หมู่ที่ 11 ซอมอง	287,297.30	146,864.86	15,081.08	11,889.19	461,132.43	105,320.37	52,474.19	11,984.85

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3
สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ ได้แก่

(1) พื้นที่เตรียมการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติอ่าวมะนาว – เขาตันหยง เนื้อที่ 2,548 ไร่

(2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ เนื้อที่ 201 ไร่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ ได้แก่

(1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 44 ไร่

(2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 19,152 ไร่

3.1.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

(1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 378 ไร่

(2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 445 ไร่

(3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 1,188 ไร่

(4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 40,318 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วย ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลมะรือโบออก มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) 2,840.9 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลมะรือโบออก มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองกูแบปูยู คลองจวบ คลองปิเหล็ง คลองปิเหล็ง 2 คลองเป็ด คลองลูแบปูยู คลองไอดือมือแย คลองไอร้อง แม่น้ำบางนรา

3.2.3 จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) ซึ่งพบว่า ตำบลมะรือโบออก มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 25 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 17 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 2 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 11 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Cyi-Cyi-his-silA หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินเชียรใหญ่ และดินเชียรใหญ่ที่มีชั้นดินอินทรีย์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,215 ไร่ หรือร้อยละ 9.96 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Cyi-his-silA-Kd-lA หน่วยเชิงซ้อนของดินเชียรใหญ่ที่มีชั้นดินอินทรีย์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ และชุดดินกาบแดง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 127 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Gk-sclA ชุดดินสุไหงโกลก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 236 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Kd-lA ชุดดินกาบแดง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 10,707 ไร่ หรือร้อยละ 25.29 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA ชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,345 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA ดินโคกเคียนที่เป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 675 ไร่ หรือร้อยละ 1.59 ของเนื้อที่ตำบล

7) หน่วยแผนที่ดิน Nw-vtkp-lA ดินนราธิวาสที่มีพีตหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 526 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่ตำบล

8) หน่วยแผนที่ดิน Ra-f-sicA ดินระแงะที่เป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 499 ไร่ หรือร้อยละ 1.18 ของเนื้อที่ตำบล

9) หน่วยแผนที่ดิน Sng-slB ชุดดินสงขลา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,361 ไร่ หรือร้อยละ 12.67 ของเนื้อที่ตำบล

10) หน่วยแผนที่ดิน Ta-f-siclA ดินตากใบที่เป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,298 ไร่ หรือร้อยละ 3.07 ของเนื้อที่ตำบล

11) หน่วยแผนที่ดิน Ta-f-Ta-pic,f-siclA หน่วยเชิงซ้อนของดินตากใบที่เป็นดินเหนียวละเอียดและดินตากใบที่มีศิลาแลงอ่อนและเป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11,910 ไร่ หรือร้อยละ 28.14 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 6 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Chl-Knk-slB หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินฉลอง และชุดดินคลองนกกระทุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,123 ไร่ หรือร้อยละ 5.02 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Kkl-slC ชุดดินควนกาหลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 729 ไร่ หรือร้อยละ 1.72 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Kkl-slD ชุดดินควนกาหลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 257 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Kkl-md-slE ดินควนกาหลงที่เป็นดินลึกปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 141 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Lam-mw-Ro-mw-lB หน่วยเชิงซ้อนของดินลำแก่นที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง และดินรือเสาะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 467 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Tkn-slB ชุดดินตาขุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 560 ไร่ หรือร้อยละ 1.32 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 2 หน่วยแผนที่ ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 550 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ W พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 603 ไร่ หรือร้อยละ 1.42 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินอินทรีย์ มีเนื้อที่ 11,297 ไร่ หรือร้อยละ 26.69 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินกาบแดง (Kd) และดินนราธิวาสที่มีพีตหนามาก (Nw-vtkp) และปัญหาดินเปรี้ยวจัด มีเนื้อที่ 4,777 ไร่ หรือร้อยละ 11.28 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ดินเชียรใหญ่ที่มีชั้นดินอินทรีย์ (Cyi-his) และดินระแงะที่เป็นดินเหนียวละเอียด (Ra-f)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่ทรัพยากรดินแสดงดังรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซต์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Chl-Knk-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	2,123	5.02
Cyi-Cyi-his-silA	0-2	>150	เลว	สูง	>20	35-75	4.5-5.0	4.5-7.0	<2	0-50	1,748	4.13
Cyi-Cyi-his-silA*	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	35-75	4.5-5.0	4.5-7.0	<2	0-50	2,467	5.83
Cyi-his-silA-Kd-lA	0-2	>150	เลวมาก	สูง	>20	35-75/ <35	4.5-5.0/ <4.5	4.5-7.0/ <4.5	<2	0-50/-	127	0.30
Gk-sclA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	236	0.56
Kd-lA	0-2	>150	เลวมาก	สูง	>20	<35	<4.5	<4.5	<2	-	9,926	23.45
Kd-lA*	0-2	>150	เลวมาก	ปานกลาง	>20	<35	<4.5	<4.5	<2	-	781	1.84
Kkl-md-slE	20-35	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	141	0.33
Kkl-slC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	729	1.72
Kkl-slD	12-20	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	257	0.61
Ko-f-sclA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	675	1.59
Ko-sclA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	1,345	3.18
Lam-mw-Ro-mw-lB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	5.0-5.5/ 4.5-6.0	<2	-	467	1.10
Nw-vtkp-lA	0-2	>150	เลวมาก	สูง	>20	<35	<4.5	<4.5	<2	-	526	1.24
Ra-f-sicA	0-2	>150	เลวมาก	ปานกลาง	>20	<35	4.5-5.0	4.5-5.0	<2	50-100	499	1.18
Sng-slB	2-5	>150	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	761	1.80
Sng-slB*	2-5	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	4,600	10.87
Ta-f-siclA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	125	0.30
Ta-f-siclA*	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	1,173	2.77

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซต์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Ta-f-Ta-pic,f-siclA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	11,910	28.14
Tkn-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	560	1.32
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	550	1.30
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	603	1.42
รวมทั้งหมด											**42,329**	**100.00**

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
2. เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

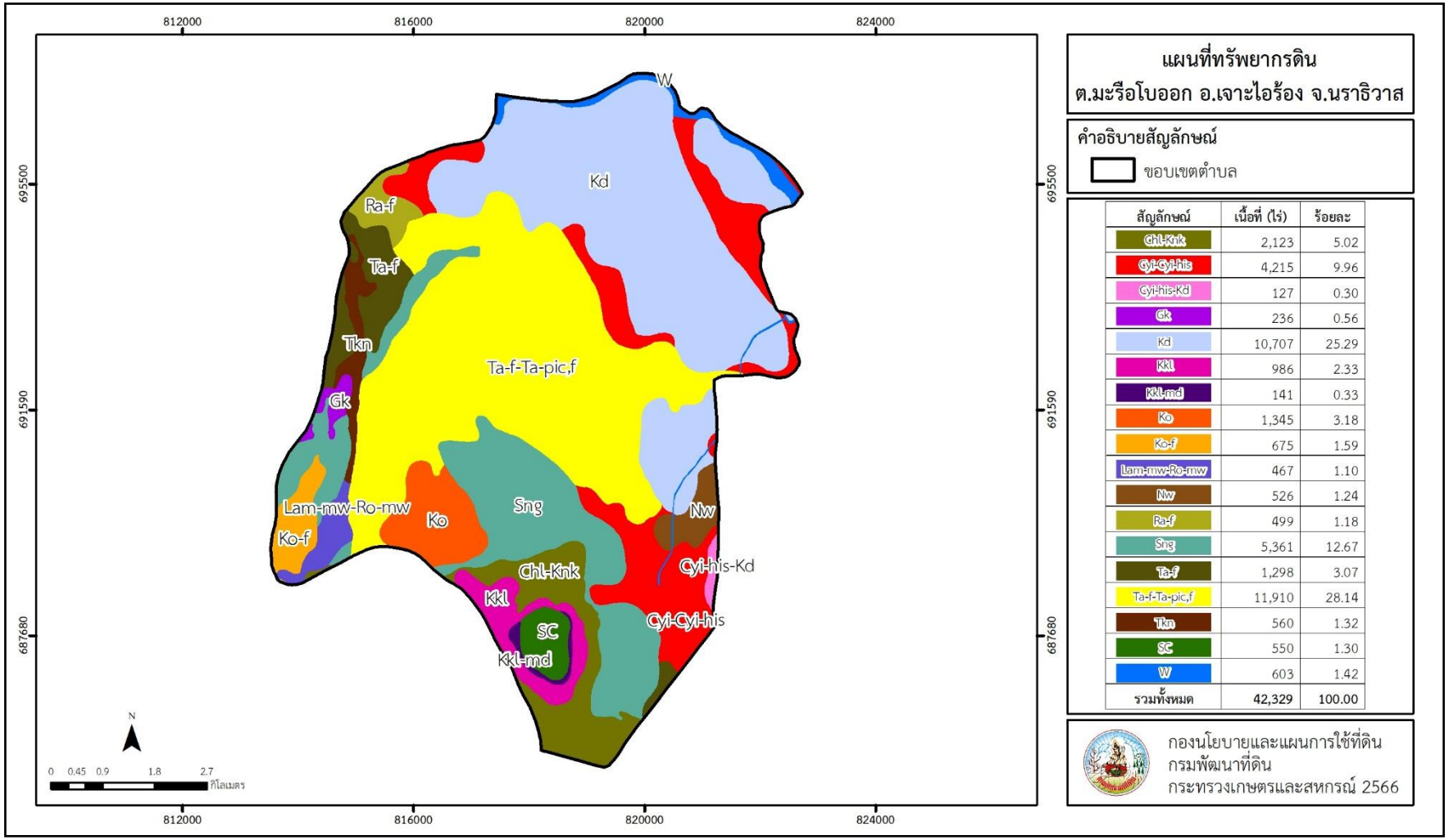

สัญลักษณ์	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
Chl-Knk	2,123	5.02
Cyi-Cyi-his	4,215	9.96
Cyi-his-Kd	127	0.30
Gk	236	0.56
Kd	10,707	25.29
Kkl	986	2.33
Kkl-md	141	0.33
Ko	1,345	3.18
Ko-f	675	1.59
Lam-mw-Ro-mw	467	1.10
Nw	526	1.24
Ra-f	499	1.18
Sng	5,361	12.67
Ta-f	1,298	3.07
Ta-f-Ta-pic,f	11,910	28.14
Tkn	560	1.32
SC	550	1.30
W	603	1.42
รวมทั้งหมด	**42,329**	**100.00**

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

บทที่ 4
กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
(Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2566 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลมะรือโบออก คือ

1) น้ำท่วมขัง
2) การขาดการจัดการแหล่งน้ำให้ทั่วถึง
3) การปรับเปลี่ยนการผลิต
4) การใช้เส้นทางสัญจรทางการเกษตร
5) การจัดตั้งกลุ่มและการส่งเสริมอาชีพ
6) ต้นทุนการผลิตสูง
7) พื้นที่ดินเปรี้ยวจัด/ดินพรุ

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลมะรือโบออก มีความต้องการ ดังนี้คือ

1) หมู่ที่ 1 บ้านมะรือโบออก
    1.1) แก้ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำโดยเฉพาะไม้ผล ยางพารา ปาล์มน้ำมัน
    1.2) ปรับสภาพพื้นที่ให้ทำนามีประสิทธิภาพมากขึ้น
2) หมู่ที่ 2 บ้านตาโงะ
    2.1) สนับสนุนการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก
3) หมู่ที่ 3 บ้านโต๊ะแบ
    3.1) แก้ปัญหาน้ำท่วมช่วงฤดูฝน
    3.2) แก้ไขปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ
    3.3) แก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดโดยสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน
4) หมู่ที่ 4 บ้านโคกสิแด
    4.1) สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดินกรด/ดินเปรี้ยว
    4.2) สนับสนุนการขุดยกร่องพื้นที่ร้างให้สามารถปลูกพืชได้
    4.3) สนับสนุนองค์ความรู้ต่างๆด้านการเกษตร
    4.4) ให้มีการขุดลอกคูคลอง
5) หมู่ที่ 5 บ้านจูโว๊ะ
    5.1) แก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว
    5.2) พื้นที่ลุ่มให้มีการขุดยกร่อง
    5.3) แก้ไขปัญหาราคาผลผลิตต่ำ
    5.4) แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดูแล้ง

6) หมู่ที่ 6 บ้านปีเหล็งเหนือ
   6.1) พื้นที่ลุ่มให้มีการขุดยกร่อง
   6.2) แก้ปัญหาดินเปรี้ยว
7) หมู่ที่ 7 บ้านปีเหล็งใต้
   7.1) แก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวและปรับสภาพพื้นที่โดยการขุดคูยกร่อง
   7.2) แก้ไขปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ
8) หมู่ที่ 8 บ้านกูแบปูยู
   8.1) สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการทำนา
   8.2) ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน
9) หมู่ที่ 9 บ้านปาเระรูโบ๊ะ
   9.1) ซ่อมแซมพื้นที่กักเก็บน้ำเดิม
   9.2) ปรับปรุงพื้นที่ดินทราย
10) หมู่ที่ 10 บ้านปิเหล็ง
   10.1) ปรับพื้นที่ดินโดยการขุดยกร่อง
   10.2) ลดต้นทุนการผลิตปุ๋ย
   10.3) ให้มีการยกระดับถนนสัญจรในหมู่บ้านให้สูงขึ้น
   10.4) แก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว
11) หมู่ที่ 11 บ้านชอมอง
   11.1) แก้ไขปัญหาพื้นที่นาร้าง/ทิ้งร้าง

ผลจากการจัดทำการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 4 ประการ คือ
   1.1) นโยบายรัฐด้านการเกษตร
   1.2) การขยายตัวของเมือง การขยายตัวของภาคเกษตร และอุตสาหกรรม
   1.3) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
   1.4) ความต้องการด้านอาหาร ฯลฯ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 2 ประการ คือ
   2.1) พื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
   2.2) การใช้ที่ดินผิดประเภท

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 7 ประการ คือ
   3.1) น้ำท่วมขัง
   3.2) การขาดการจัดการแหล่งน้ำให้ทั่วถึง
   3.3) การปรับเปลี่ยนการผลิต
   3.4) การใช้เส้นทางสัญจรทางการเกษตร
   3.5) การจัดตั้งกลุ่มและการส่งเสริมอาชีพ

3.6) ต้นทุนการผลิตสูง

3.7) พื้นที่ดินเปรี้ยวจัด/ดินพรุ

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 3 ประการ คือ

4.1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่เพียงพอ

4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ลงทุนสูง

4.3) รายได้น้อย

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

<u>พื้นที่ลุ่ม</u>

5.1) ปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว

5.2) ฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน

5.3) พื้นที่ปลูกข้าวโดยระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

5.4) ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 1 เพื่อปลูกข้าว

5.5) พื้นที่ได้รับประโยชน์จากระบบส่งน้ำชลประทานเต็มพื้นที่ตำบล

<u>พื้นที่ดอน</u>

5.6) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

5.7) บ่อน้ำไร่นา

5.8) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ

5.9) ปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืช

อนาคต

(1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล

(2) พัฒนาแหล่งน้ำใช้เพื่อเพิ่มปริมาตรการเก็บกักน้ำ

(3) ประกาศเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.2.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี พันธุ์ที่ปลูกประกอบด้วย สังข์หยดพัทลุง หอมกระดังงา ซีบูกันตัง และเฉี้ยงพัทลุง ระยะเวลาเดือนสิงหาคมเป็นช่วงเวลาการเพาะปลูก เดือนธันวาคมเป็นช่วงเวลา การเก็บเกี่ยว

2) ไม้ยืนต้น

- ยางพารา ให้ผลผลิตช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน นอกเวลานั้นคือช่วงยางพาราผลัดใบและฤดูฝน

- ปาล์มน้ำมัน สามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดทั้งปี แต่จะให้ผลผลิตลดลงช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์

3) พืชผัก เกษตรกรปลูกพืชผักหลังการเก็บเกี่ยวข้าว ระหว่างเดือนมีนาคมถึงตุลาคม

4.2.2 พื้นที่ดอน

1) ไม้ยืนต้น

- ยางพารา ให้ผลผลิตสามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดทั้งปี

- ปาล์มน้ำมัน สามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดทั้งปี แต่จะให้ผลผลิตลดลงช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์

2) ไม้ผล ประกอบด้วย มะพร้าว ลองกอง ทุเรียน และมังคุด

3) หญ้าอาหารสัตว์ ประกอบด้วยหญ้าเนเปียร์

เดือน / ชนิดพืช	ม.ค	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค
พื้นที่ลุ่ม												
1. ข้าวนาปี	ข้าวนาปี							ข้าวนาปี				
2. พืชผัก			ผักสวนครัว									
3. ไม้ยืนต้น	ยางพารา											
พื้นที่ดอน												
1. ไม้ยืนต้น	ยางพารา											
	ปาล์มน้ำมัน											
2. ไม้ผล	มะพร้าว ลองกอง ทุเรียน มังคุด											
3. หญ้าเลี้ยงสัตว์	หญ้าเนเปียร์											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

บทที่ 5
การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้น ๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ หรือการปลูกพืชต่าง ๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกร่อง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต และคำรณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	**คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)**	**ระดับความเหมาะสม (Land Suitability Rating)**
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		**S2om**
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาวะการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการเขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		**S3w**
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		**S3e**
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		**S3ew**

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ทุเรียน เงาะ มังคุด ข้าว

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	ทุเรียน	เงาะ	มังคุด	ข้าว
Chl-Knk-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S3o
Cyi-Cyi-his-silA	N	N	N	N	N	N	N
Cyi-his-silA-Kd-lA	N	N	N	N	N	N	N
Gk-sclA	N	S3o	N	N	N	N	S2ns
Kd-lA	N	N	N	N	N	N	S2n
Kkl-md-slE	S3ew	S3ewr	N	S3ewr	S3ewr	S3ewr	N
Kkl-slC	S2ns	S2ns	S2ens	S2ns	S2ns	S2ns	S3ewo
Kkl-slD	S2ewn	S2ewn	S3e	S2ewns	S2ewns	S2ewns	N
Ko-f-sclA	N	S3o	N	N	N	N	S2ns
Ko-sclA	N	S3o	N	N	N	N	S2ns
Lam-mw-Ro-mw-lB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons	S2ewons
Nw-vtkp-lA	N	N	N	N	N	N	S2n
Ra-f-sicA	N	N	N	N	N	N	S3z
Sng-slB	S3o	S2on	S3o	S3o	S3o	S3o	S2ewn
Sng-slB*	S3o	S2ons	S3o	S3o	S3o	S3o	S2ewns
Ta-f-siclA	N	S3o	N	N	N	N	S2n
Ta-f-siclA*	N	S3o	N	N	N	N	S2ns
Ta-f-Ta-pic,f-siclA	N	S3o	N	N	N	N	S2n
Tkn-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S3o
SC	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ : * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน

w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

r = สภาวะการหยั่งลึกของราก

z = สารพิษ

x = การมีเกลือมากเกินไป
m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช
n = ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร
s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6
แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “**เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570**” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนามการศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาดุลยภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ และเขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตป่าไม้ เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A 1B หรือ 2 พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์ เขตป่าไม้เสื่อมโทรม และเขตฟื้นฟูธรรมชาติ มีเนื้อที่ 2,734 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.46 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตป่าไม้สมบูรณ์ (สัญลักษณ์ 1100) มีเนื้อที่ 1,435 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.39 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่อยู่ภายในเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้สมบูรณ์

2) เขตป่าไม้เสื่อมโทรม (สัญลักษณ์ 1200) มีเนื้อที่ 485 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่ตำบล แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้ที่มีลักษณะเสื่อมโทรม ซึ่งหากปล่อยไว้ตามธรรมชาติไม่มีการเข้าไปรบกวนอาจฟื้นตัวกลับมาเป็นป่าสมบูรณ์ได้ดังเดิม

3) เขตฟื้นฟูธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 1300) มีเนื้อที่ 814 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.92 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีการบุกรุก แผ้วถางพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร

6.2.2 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 4 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมชั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ และเขตประมง มีเนื้อที่ 31,742 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 74.99 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมชั้นดี พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตมากที่สุดในตำบล เนื่องจากมีระบบชลประทาน สามารถส่งน้ำช่วยในการปลูกพืชเพื่อทำการเกษตรนอกฤดูฝน โดยเฉพาะข้าวนาปรังและพืชอายุสั้นได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช ส่งผลให้มีศักยภาพของที่ดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในระดับสูงถึงปานกลาง มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2110) มีเนื้อที่ 1,213 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.87 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมสูงถึงปานกลาง และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง และบางพื้นที่ทำนาปีตามด้วยพืชฤดูแล้งชนิดต่าง ๆ

(2) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2120) มีเนื้อที่ 161 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มังคุด ทุเรียน

(3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2130) มีเนื้อที่ 92 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) และเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ติดข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2211) มีเนื้อที่ 136 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปี
- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2212) มีเนื้อที่ 1,359 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.21 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มังคุด ทุเรียน
- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2213) มีเนื้อที่ 20,828 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 49.20 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา

(2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2221) มีเนื้อที่ 690 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.63 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง
- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 1,294 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.06 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มังคุด ทุเรียน
- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2223) มีเนื้อที่ 5,701 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 13.47 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา

3) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่าง ๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลาย เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องพัฒนา

ปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการป้องกันไม่ให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 16 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มังคุด ทุเรียน

(2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 176 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา

4) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) มีเนื้อที่ 76 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่ทำกิจกรรมด้านการประมงได้แก่ การเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,005 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.10 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 3,005 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 7.10 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 755 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.78 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 203 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 553 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.31 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 1,729 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.08 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น ที่ทิ้งขยะ หาดทราย ไม้พุ่ม เป็นต้น

6.2.6 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สัญลักษณ์ 6000) มีเนื้อที่ 2,363 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.58 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นป่าปลูก ป่าชุมชน

ทั้งนี้ในเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) หากมีการปรับปรุงบำรุงดิน หรือปรับโครงสร้างของพื้นที่ให้เหมาะสม เช่น ยกร่อง จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำประเภทต่างๆ สามารถยกระดับเป็นเขตเกษตรกรรมชั้นดีได้ เนื่องจากมีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำไว้แล้วโดยเฉพาะระบบชลประทาน

ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	**2,734**	**6.46**
1.1 เขตป่าไม้สมบูรณ์	1,435	3.39
1.2 เขตป่าไม้เสื่อมโทรม	485	1.15
1.3 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	814	1.92
2. เขตเกษตรกรรม	**31,742**	**74.99**
2.1 เขตเกษตรกรรมชั้นดี	**1,466**	**3.46**
1) เขตทำนา (ชั้นดี)	1,213	2.87
2) เขตปลูกไม้ผล (ชั้นดี)	161	0.38
3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ชั้นดี)	92	0.22
2.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพผลิตสูง	**30,008**	**70.89**
1) เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท1)	136	0.32
2) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท1)	1,359	3.21
3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท1)	20,828	49.20
4) เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท2)	690	1.63
5) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท2)	1,294	3.06
6) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท2)	5,701	13.47
2.3 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	**192**	**0.45**
1) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพต่ำ)	16	0.04
2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	176	0.41
2.4 เขตประมง	**76**	**0.18**
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	**3,005**	**7.10**
1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	**3,005**	**7.10**
4. เขตแหล่งน้ำ	**755**	**1.78**
1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	203	0.48
2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	553	1.31
5. เขตพื้นที่อื่น ๆ	**1,729**	**4.08**
6. เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	**2,363**	**5.58**
ผลรวมทั้งหมด	**42,329**	**100.00**

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

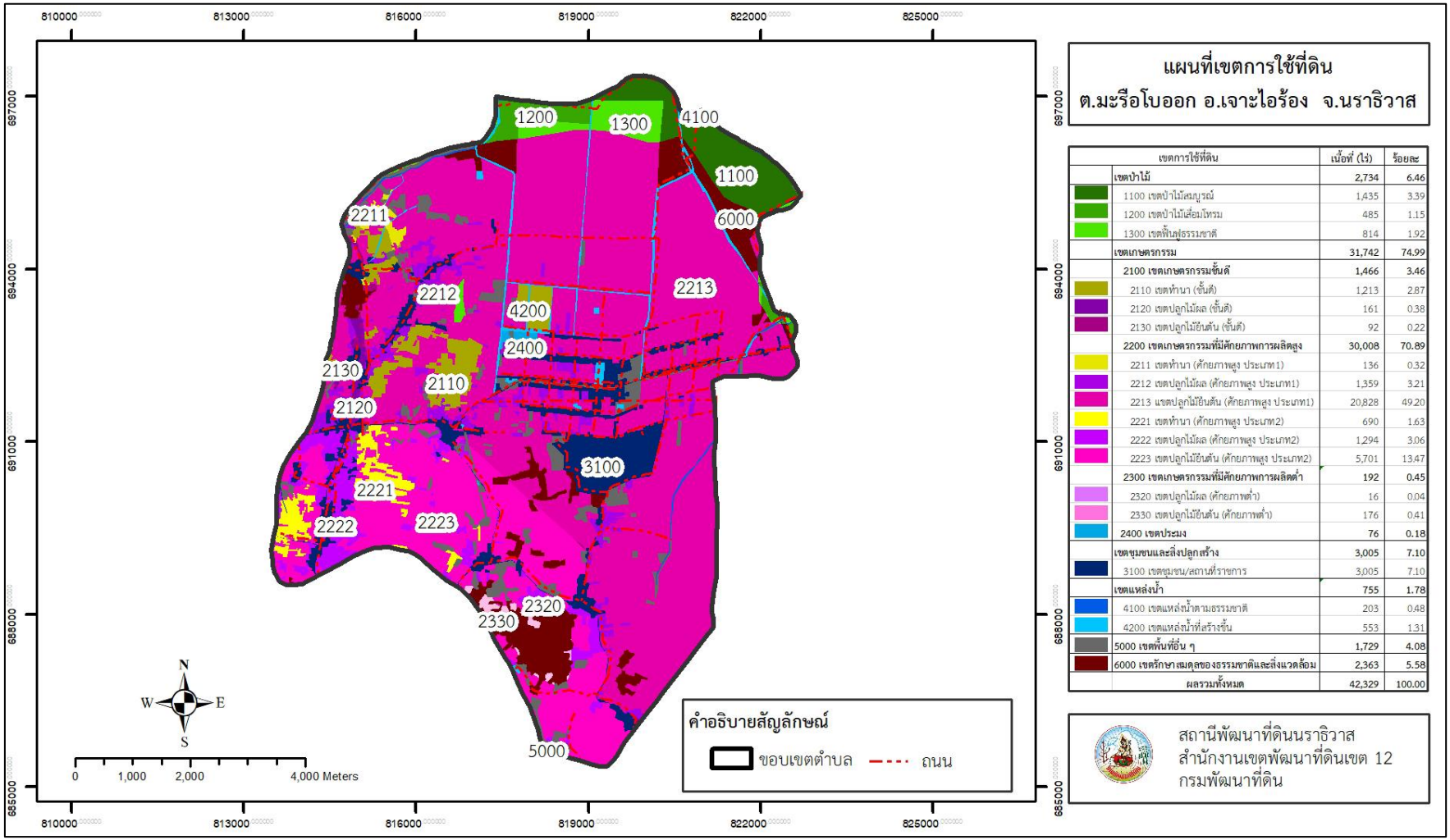

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เขตป่าไม้	2,734	6.46
1100 เขตป่าไม้สมบูรณ์	1,435	3.39
1200 เขตป่าไม้เสื่อมโทรม	485	1.15
1300 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	814	1.92
เขตเกษตรกรรม	31,742	74.99
2100 เขตเกษตรกรรมชั้นดี	1,466	3.46
2110 เขตทำนา (ชั้นดี)	1,213	2.87
2120 เขตปลูกไม้ผล (ชั้นดี)	161	0.38
2130 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ชั้นดี)	92	0.22
2200 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง	30,008	70.89
2211 เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท1)	136	0.32
2212 เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท1)	1,359	3.21
2213 แขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท1)	20,828	49.20
2221 เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท2)	690	1.63
2222 เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท2)	1,294	3.06
2223 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท2)	5,701	13.47
2300 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	192	0.45
2320 เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพต่ำ)	16	0.04
2330 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	176	0.41
2400 เขตประมง	76	0.18
เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,005	7.10
3100 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	3,005	7.10
เขตแหล่งน้ำ	755	1.78
4100 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	203	0.48
4200 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	553	1.31
5000 เขตพื้นที่อื่น ๆ	1,729	4.08
6000 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2,363	5.58
ผลรวมทั้งหมด	42,329	100.00

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

บทที่ 7
การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 - 2570

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลมะรือโบออก ไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลมะรือโบออก เพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินกำหนด

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

7.2.1 เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินกรด มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

(1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
(2) ผลิตปุ๋ยหมัก พด.
(3) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
(4) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
(5) การจัดหาหินปูนฝุ่น
(6) การจัดหาปูนโดโลไมท์
(7) การรณรงค์ไถกลบตอซัง
(8) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินเค็ม
(9) ฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์น้ำมันภาคใต้

2) การชะล้างพังทลายของดิน มีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดังนี้

(1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) พื้นที่แล้ง/น้ำท่วม/ดินถล่ม มีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

(1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

(2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ขุดคู-ยกร่อง)

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

1) เขตทำนา เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น

(1) ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส)

(2) พัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาสสำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส)

(3) ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)

(4) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส)

(5) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส)

(6) ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส)

(7) ประชาสัมพันธ์เพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส)

(8) พัฒนาสถาบันเกษตรกรเครือข่ายชาวสวนยาง (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส)

(9) ส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีและไม้ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส)

(10) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส)

(11) สหกรณ์และสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส)

(12) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)

(13) สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)

(14) ขยายผลการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)

(15) หนึ่ง อำเภอ 1 ตำบลนำร่องฟื้นฟูสวนยางพาราที่ได้รับผลกระทบจากโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังตายอ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2566 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการ รวม 3 รายการ ดังนี้

7.4.1 โครงการขุดลอกแหล่งน้ำ สาธารณะ หมู่ที่ 1-11

7.4.2 โครงการปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 1 ในพื้นที่ หมู่ที่ 1-11

7.4.3 โครงการขุดคูยกรองเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันพื้นที่ หมู่ที่ 1-11

จากปัญหาของตำบลมะรือโบออก คือ

1) พื้นที่บางแห่งมีน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี จึงทำให้ทำการเกษตรลำบาก ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหาย จึงตองการขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อให้น้ำมีการระบาย ผลผลิตทางการเกษตรจะได้เสียหายน้อยลง

2) พื้นที่เดิมที่เคยปลูกข้าว เมื่อไม่ได้ผลผลิตเกษตรกรก็ปล่อยทิ้งร้าง จึงอยากได้โครงการปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 1 และโครงการขุดคูยกรองเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อจะได้ไม่ปล่อยให้พื้นที่ต้องทิ้ง

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567-2571

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. เขตทำนา เนื้อที่ 2,039 ไร่ 2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 2,830ไร่ 3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 26,797 ไร่	**1. การปรับปรุงบำรุงดิน**	**15,726,900**
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	1,126,400
	1.2 ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	1,020,000
	1.3 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	150,000
	1.4 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	1,600,000
	1.5 การจัดหาหินปูนฝุ่น	910,000
	1.6 การจัดหาหินปูน โดโลไมต์	1,530,000
	1.7 การรณรงค์ไถกลบตอซัง	180,000
	1.8 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินเค็ม	10,500
	1.9 ฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์น้ำมันภาคใต้	9,200,000
	2. **การบริหารจัดการน้ำ**	**820,000**
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	820,000
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	**600,000**
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	600,000
	4. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	**19,800,000**
	4.1 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ขุดคู-ยกร่อง)	19,800,000
รวมเขตเกษตรกรรม	**1. การปรับปรุงบำรุงดิน**	**15,726,900**
	2. การบริหารจัดการน้ำ	**820,000**

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	**3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน**	**600,000**
	4. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	**19,800,000**
	รวมแผนงาน/โครงการ	**36,946,900**

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการในเขตพัฒนาที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตเกษตรกรรม 1. เขตทำนา เนื้อที่ 2,039 ไร่ 2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 2,830ไร่ 3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 26,797 ไร่	**การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มศักยภาพการผลิต** (1) ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส) (2) พัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ (GAP) (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส) (3) ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส) (4) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส) (5) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส) (6) ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส) (7) ประชาสัมพันธ์เพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส) (8) พัฒนาสถาบันเกษตรกรเครือข่ายชาวสวนยาง (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส) (9) ส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีและไม้ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส) (10) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส) (11) สหกรณ์และสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส) (12) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (กสส.) (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส) (13) สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส) (14) ขยายผลการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส) (15) หนึ่ง อำเภอ 1 ตำบลนำร่องฟื้นฟูสวนยางพาราที่ได้รับผลกระทบจากโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา (สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
เขตเกษตรกรรม - เขตนาข้าว - เขตปลูกไม้ผล - เขตปลูกไม้ยืนต้น															
	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	500	500	400	400	400	2,200	256,000	256,000	204,800	204,800	204,800	1,126,400	พด.
	1.2 ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	60	60	60	60	60	30	204,000	204,000	204,000	204,000	204,000	1,020,000	พด.
	1.3 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	3	3	3	3	3	15	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	พด.
	1.4 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	ไร่	1	1	1	1	1	5	320,000	320,000	320,000	320,000	320,000	1,600,000	พด.
	1.5 การจัดหาหินปูนฝุ่น	ตัน	200	200	100	100	100	700	260,000	260,000	130,000	130,000	130,000	910,000	พด.
	1.6 การจัดหาหินปูน โดโลไมต์	ตัน	200	200	200	200	100	900	340,000	340,000	340,000	340,000	170,000	1,530,000	พด.
	1.7 การรณรงค์ไถกลบตอซัง	แปลง	3	3	3			9	60,000	60,000	60,000			180,000	
	1.8 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินเค็ม	ไร่	200	200	100	100	100	700	3,000	3,000	1,500	1,500	1,500	10,500	พด.
	1.9 ฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้	ไร่	920											9,200,000	พด.

ตาราง 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	5	20	5	5	5	40	102,500	410,000	102,500	102,500	102,500	820,000	พด.
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	พด.
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ขุดคู-ยกร่อง)	ไร่	600	600	400	300	300	2,200	5,400,000	5,400,000	3,600,000	2,700,000	2,700,000	19,800,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาชุมชน. 2566. **ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (กชช. 2ค) ปี2565** กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: http://ebmn.cdd.go.th, 1 สิงหาคม 2564

กรมพัฒนาชุมชน. 2566. **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี2565** กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: http://ebmn.cdd.go.th, 1 สิงหาคม 2564

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. **สถิติภูมิอากาศ พ.ศ. 2566 (ไฟล์ข้อมูล).** กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. เอกสารจากเครื่องคอมพิวเตอร์.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.2566. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส (ไฟล์ข้อมูล).** กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน 2566.**ข้อมูลทรัพยากรดิน(ไฟล์ข้อมูล).**กรมพัฒนาที่ดิน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.กรุงเทพฯ.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2550. **การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง (ไฟล์ข้อมูล).**กรุงเทพฯ.

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา . 2551 . **ปทานุกรมปฐพีวิทยา.**สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรฟัก.2562.**คู่มือกำรประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด.**กรมพัฒนาที่ดิน.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส.2566.**ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2566.(ไฟล์ข้อมูล).**นราธิวาส.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564)(ไฟล์ข้อมูล)** , กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. **ร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579) (ไฟล์ข้อมูล)** , กรุงเทพฯ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2562.**แผนพัฒนาภาคใต้ (ไฟล์ข้อมูล)** , กรุงเทพฯ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.2562.**คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562(ไฟล์ข้อมูล)** , กรุงเทพฯ.

องค์การบริหารส่วนตำบลมะรือโบออก . 2566.วิสัยทัศน์ พันธกิจ .แหล่งที่มา http://maruebo-ok.go.th, 1 พฤษภาคม 2566.

คณะผู้จัดทำ

นายสุชล	แก้วเกาะสะบ้า	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
นายนรา	สุขไชย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
นายอัสมาน	ตาเละ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นางสาวบุญญา	จินดาวงศ์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นายอรรถพร	บูเอียด	นายช่างสำรวจชำนาญงาน
นายวิโรจน์	ปิ่นพรม	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุรีย์พร	นวลศรี	เศรษฐกรชำนาญการ
นางหทัยกานต์	พัดยา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นางชนัชฎา	ดินแดง	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย

กรมพัฒนาที่ดิน
LAND DEVELOPMENT DEPARTMENT
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
Call Center 1760